

ESIMENE PEATÜKK

Reede hommik

„Ma lihtsalt ei näe mingit võimalust seda vältida. Sellest mehest *peab* lahti saama,“ ütles summutatud hääl.

„Just. Probleem on selles ... *kuidas* seda teha ...“ vastas teine hääl. „Varsti ...“

Ükskõik kes teine oleks säärast jutuajamist pealt kuuldes kindlasti ärevusse sattunud, kuid Phyllida Bright üksnes naeratas endamisi ja jätkas Listleigh' Mõrvapeo tervituslõuna tarbeks laudlinade loendamist.

Olles majapidajanna tohutus ja elegantses Mallowan Hallis, kuulsa romaani kirjaniku Agatha Christie ja tema abikaasa Max Mallowani kodus, oli Phyllida üsna harjunud pealt kuulma arutelusid – ja neis osalema –, mis puudutasid mõrva ja detaile selle kohta, kuidas tülikast inimesest igaveseks vabaneda.

Kas siis härras- või teenijarahva seas, aga alati oli toimumas mõni vestlus teemal, millist mürki kasutada; kumma – kas noa või püstoli – kasutamine on teisega võrreldes vähem või rohkem verine; ja kas löök pähe ikka tegelikult teeb töö ära või äkki peaks soorituse lõpuleviimiseks teenijannale veel ka ora kuklasse torkama, enne kui tema surnukeha alumise korruse kappi topitakse.

„Mürgitada ...“ vastas esimene isik, kelle sõnu oli järjest vähem kuulda. Võib-olla olid nad eemaldumas. „... kohv. Või ehk naps ...?“

„On ... see,“ vastas teine. „... tema uus auto, eh?“

Phyllida oli üsna kindel, et esimene rääkija oli mees, aga oli raske selles täiesti veendunud olla, kuna tema oli St. Wendreda

katoliku kiriku koosviibimiste saalis ja need hääled kostsid sisse läbi avatud akna. Kuid kindlasti oli see üks krimikirjanikest, kes oli siia Mõrvapeole tulnud. Neid oli ringi sagimas kümneid – nii trükis avaldatud kui ka avaldamata kirjanikke –, paljud lootmas, et näevad vilksamisi mõnd populaarset ja tuntud autorit, nagu näiteks G. K. Chestertoni või Dorothy L. Sayersit.

„Jah, mürk ... kas poleks? ... midagi ... tehtut,“ vastas teine, kelle sugu oli summutatud hääletooni tõttu eristamatu. „Ja peagi ... ei suuda enam kauem selle mehe kelkivat, upsakat pahatahtlikkust *taluda*.“ Need viimased sõnad kõlasid tugevamalt ja arusaadavamalt, osutades selgelt ärritunud kõneleajale. Tolle hääl oli piisavalt madal ja tõre, et võida kuuluda nii mehele kui ka naisele.

Phyllida naksutas endale keelt, mõeldes, kuidas küll saavad kirjanikud hakata tundma vastumeelsust tegelaste vastu, kelle nad loonud on. Muidugi, kuna ta ise polnud kirjanik, ei suutnud ta säärast võimalust ette kujutada.

Siiski – alles hiljuti oli olnud aeg, mil Agatha oli olnud väsinud ja tüdinud oma kõige populaarsemast väljamõeldud detektiivist Hercule Poirot’st. Nagu Sir Arthur Conan Doyle’il, kelle Sherlock Holmes oli kirjaniku elus muutunud selliseks nuhtluseks, et ta suisa tappis selle tegelase – ja pidi ta siis oma fännide vaigistamiseks uuesti ellu äratama –, oli ka Agathal Poirot’st ja tema snooblikest, ülespuhutud maneeridest kõrini saanud.

Õnneks ei olnud Agatha päriselt kavatsenud väikest Belgia detektiivi tappa – see sündmus oleks Phyllidat ajendanud oma tööandjaga rõhutatud ja kirglikku jutuajamist maha pidama. Sest Phyllida tundis selle suurepärase vuntsidega detektiivi vastu midagi, mida võiks nimetada kirjanduslikuks õrnustundeks.

Loomulikult võis arutelu, mida ta oli hetkel pealt kuulmas, väga hästi käia kurikaela, ja mitte oma nina teiste asjadesse toppiva kriminaalromaanide detektiivi kohta, aga Phyllida kahtles selles. Hääletoon vihjas inimesele, kelle kannatus oli katkemas tegelemisest

isikuga, kes tundus olevat rääkijale hästi tuttav, nagu näiteks sageli esinev tegelaskuju.

Phyllida lootis, et oma lugude detektiivist Peter Wimseyst polnud seal rääkimas Dorothy Sayers. Lord Peter polnud mõistagi Poirot' vilu varjugi väärt, aga Phyllida päris kindlasti nautis tema detektiivitööd – ja kuna ta oli hiljuti ise ühe päriselu mõrvajuhtumi lahendanud, suhtus ta väga heakskiitvalt mehe paarilisse, kartmatusse Harriet Vane'i (ehkki too kahvatus Agatha südika Tuppence Beresfordi kõrval).

„Proua Bright, lilled laudade jaoks on siin. Vaasid on teel.“

Phyllida pöördus laudlinakuhja juurest kõrvale, et rääkida Ginnyga, Mallowan Hallis töötava peamise salongiteenijannaga. Oletatavasti oli tema kõrval seisev isik Amsi, mõisa aednik, aga seda oli võimatu kindlalt öelda, kuna too oli täielikult kadunud rooside, astrite ja gladioolide mäe taha sellel kärul, mida ta lükkamas oli.

„Suurepärane. Kui vaasid kohale jõuavad, pange need ritta sellele lauale seal ja te võite neisse lilled sisse panna – igasse vaasi viis roosi, kuus astrit ja kaks gladiooli. Vaadake, et gladioolid oleksid keskel ja pange värve segamini,“ ütles Phyllida, puurides samal ajal pilguga värsket põlle ja vormiriietust, mis teenijannal seljas oli.

Ginny tanu alt polnud välja pääsenud ainsatki meekollast juukse-salku ning tema sukad olid siledad ja sirged – nagu need olema peaksidki. Phyllidal olid oma töötajate suhtes kogu aeg äärmiselt kõrged ootused, aga ta oli eriti nõudlik siis, kui nood pidid üldsusega otseselt kokku puutuma.

Phyllida pöördus teise teenijanna poole, kelle ta oli endaga kodust kaasa toonud. Hoolimata sellest, et too oli köögitüdruk ning külalised või isegi perekond teda tavaliselt ei näinud, oli Molly sama puhas ja triigitud ja targeldatud nagu Ginny – ja temast võis loota, et ta ei peksa päris sama palju keelt. Phyllida noogutas mõttes heakskiitvalt. „Molly, sina võid laudlinad välja panna – pealaua jaoks on riskülikukujuline ja ülejäänud on ümmargused – ja seejärel aita Ginnyl lilled kohale asetada. Otse laudade keskele, palun, ja kolm tükki pange ühtlaste vahedega pealauale.“

Phyllida osutas laudlinade poole, mille loendamise ta oli äsja lõpetanud. Nagu oligi oodata, oli seal kuusteist ümmargust, mis tähendas kaht ülemäärast, kuna lõunalaudu oli neliteist. Phyllidal oli alati kõike varuga.

Välja arvatud kannatlikkust, kui asi puudutas Myrtle'it – kes oli just kohale ilmunud.

„Mida see elukas siin teeb?“ nõudis ta, kui tumeda lokiis karvaga kutsikanäss saali tormas.

Bradford, Mallowanide autojuht ja Myrtle'i peremees (Phyllida kasutas seda sõna üldises tähenduses, sest kui asi neid kaht puudutas, ei olnud ta päris kindel, kes kelle peremees on), tuli lonkides ruumi, justkui ei olekski ta põrgukoera äsja koosviibimiste saali lahti lasknud. Ta kandis suurt kasti, milles olid oletatavasti vaasid. „Ta tahtis minuga kaasa tulla,“ vastas mees, justkui oleks vähimalgi määral lubatud lasta kutsikal pidurdamatult läbi lõunasöögiruumi joosta. „Kuhu te neid soovite, proua Bright?“

Iga kord, kui mees tema nime sel venival, iroonilisel toonil ütles, läksid Phyllidal karvad turri. Ta ei saanud sinna midagi parata. See mees oli võimatu ning suisa *pakatas* ülbest kriitikast ja soovimatutest tähelepanekutest. „Sinna lauale,“ vastas naine jäiselt. „Koerad *ei ole* lõunasöögisala lubatud.“

Myrtle tormas ruumis ringi, saba nagu lipp taga lehvimas, haukus, hüppas, vänderdas ja oli üldse üks paras tüütus. Phyllida eemaldas end kiiresti eluka teelt, kui too temast mööda kihutas. Sellest ajast saati, kui Myrtle Mallowan Halli pinnale tungis, oli Phyllida pidanud selle olevuse käppade tekitatud aukude tõttu ära viskama kolm paari siidsukki, sest mingil põhjusel näis see elukas just temast eriti sisse võetud olevat.

Oli ütlematagi selge, et Myrtle ei olnud mõisamajas Phyllida valdustes teretunud.

„Muidugi mitte, proua Bright,“ vastas Bradford kasti käest pannes. Kas ta pugistas naerda, nähes, kui kiiresti liikusid Phyllida

jalad, vältimaks seda elukat? „Aga lõunasöök on alles nelja tunni pärast. Ta on selleks ajaks ammu läinud.“

Phyllida terava vastuse, et Myrtle'i karvu on ikka igal pool laiali, katkestas proua Agatha, preili Sayersi, härra Chestertoni ja härra Berkeley saabumine.

„Tere hommikust, Phyllida. Ma näen, et sul on siin kõik kenasti kontrolli all,“ ütles Mallowan Halli perenaine. Agatha hääles oli naeruvine, sest tema sisenedes oli Myrtle tema juurde tormanud, saba pööraselt vehkimas. „Jah, sa *oled* tõesti jumalik, eks ole?“ Kui ta kummardus, et väänlevat neljajalgset lokipundart sügada, summutas Phyllida oma salvava märkuse.

Tema ja Agatha olid saanud sõpradeks maailmasõja ajal, kui naisi innukalt kõiksugu töödele värvati. Tol ajal olid nad mõlemad vallalised naised, ja kuna nad olid umbes samavanused, olid nad kergesti leidnud ühise keele. Agatha oli enne eesliinile minekut töötanud haigla apteegis – kus ta oligi õppinud nii palju mürkide kohta, mida oma raamatutes kasutas – ja Phyllida oli olnud samas haiglas medõde. Nad olid väga head sõbrad ja üle kümne aasta suurepäraselt läbi saanud. See, et Phyllida oli otsustanud vastu võtta Mallowan Halli majapidajanna koha, ei olnud nende suhet vähimalgi määral muutnud, ehkki nad püüdsid teiste teenijate ja külaliste ees hoolega hoiduda liiga lähedasena paistmast.

Üks asi, milles majapidajanna ja perenaine ühel meelel ei olnud, oli kiindumus koertesse. Proua Agathal oli karmikarvaline foksterjer nimega Peter, ja kui Bradford enda juurde garaažikorterisse Myrtle'i elama tõi, olid mõlemad Mallowanid selle eluka pöörase kiindumusega omaks võtnud.

Phyllida mitte.

„Härra Bradford lubab koera siit minema viia tükk aega enne toidu saabumist,“ ütles ta Agathale rangelt toonil, teades, et mees kuulab. „Aga loomulikult tuleb meil põrand koerakarvade pärast uuesti üle pühkida.“ Ta heitis autojuhile sünge pilgu ja sai tollelt vastuseks eiramise.

„Mul pole kahtlustki, et kõik saab olema rangelt tipp-topp korras, kui sina tüüri juures oled, Phyllida.“ Agatha ajas end sirgu, jättes Myrtle'i endale uut ohvrit leidma.

Phyllida astus ilastava ja ähkiva eluka eest veelkord kiiresti kõrvale ning seega suunas karvapall oma tähelepanu preili Sayersile.

„Sina hakkad istuma seal, pealauas, G. K.,“ ütles Agatha. Ta rääkis härra Chestertoniga, kes oli nõustunud olema Mõrvapeo patroon; oli see ju heategevuslik üritus, mida spondeeris Krimikirjanike Klubi.

Krimikirjanike Klubisse kuulus grupp kriminaalromaanide kirjutajaid, nende seas Agatha Christie, G. K. Chesterton, Dorothy L. Sayers, Anthony Berkeley, Hugh Walpole, Freeman Wills Crofts ja veel umbes tosinkond populaarset autorit. Nad said regulaarselt Londonis kokku, et arutada krimilugude kirjutamise tehnikaid ja raskusi ning üksteisele tuge pakkuda. Nad kõik olid andnud vande olla oma lugudes lahenduste loomisel ja esitamisel lugejate vastu aus, kuid Phyllida ei olnud kindel, kas see vanne ka midagi enamat oli kui lihtsalt nende omavaheline nali.

Mõrvapidu Lisleigh's oli nädalalõpuüritus, mis oli korraldatud, andmaks edasipüüdlikele krimikirjanikele võimalus kohtuda selle valdkonna edukate autoritega, aga ka selleks, et inimesed saaksid tulla ja kuulata autoreid rääkimas ning osta nende raamatuid.

Edasipüüdlikud kirjanikud maksid esimese päeva eest osalemistasu, milles sisaldasid tervituslõunasööki kell pool kaks koos kohal viibivate Krimikirjanike Klubi liikmetega – Sayersi, Chestertoni, Berkeley ja Christiega – ning lühikesed loengud, mida andsid mõned avaldatud kirjanikud. Esimese päeva tipphetkeks oli õhtul väljas toimuv kokteilipidu, mis andis edasipüüdlikele kirjanikele veel ühe võimaluse kuulsate autoritega suhelda. Igale sissepääsutasu maksnud amatöörkirjanikule oli pakutud võimalust (lisatasu eest) esitada lühijutt võistlusele, mida hindasid professionaalid. Homme, laupäeval, avatakse St. Wendreda muruplats avalikkusele raamatumüügiks ja üldiseks festivaliks. Pühapäeval teejoomise ajal antakse üle Mõrvapeo peaauphind.

Patroonina peab G. K. Chesterton täna lõunasöögi ajal kõne ja pühapäeval annab ta ühele edasipüüdlikest autoritest üle auhinna parima lühiloo eest. Auhinnaks on leping selle loo avaldamiseks nii Inglismaal kui ka Ühendriikides. Phyllida hoidis salaja põialt doktor Bhattile, sest ta oli veidi lugenud mehe kirjatööd arstist, kellest sai amatöördetektiiiv. Tema arvates oli see äärmiselt hea.

Listleigh oli valitud Mõrvapeo toimumispaigaks kohaliku kirjanike klubi tõttu. Pärast seda, kui linna arst ja kohaliku klubi liige John Bhatt oli kuulnud rahakogumisüritusest, millest Krimikirjanike Klubi oli Londonis osa võtnud, oli ta lagedale tulnud kohaliku rahakogumisürituse ideega. Praegune üritus korraldati lähedal-asuva orbudekodu ja probleemsete laste kooli hüvanguks. Asutust spondeeris St. Wendreda ja hoone vajab uut katust. Doktor Bhatt oli saatnud proua Agatha kaudu Krimikirjanike Klubi presidendile G. K. Chestertonile väga mõjuva ettepaneku. Reklaam, mida säärane üritus kirjanikele pakuks, raha, mida see puudustkannatavatele lastele koguks, ja võimalus suve kõige kuumemal ajal Londonist minema pääseda pani Krimikirjanike Klubi toda Listleigh' kirjanike klubi ettepanekut vastu võtma.

Agatha seotuse tõttu oli Phyllida vastutuse ürituse planeerimise ja läbiviimise eest meelsasti enda peale võtnud. Talle mitte ainult ei meeldinud just sedasorti tegevus – ja ta sai sellega ülimalt hästi hakkama –, vaid lisaks tähendas ettevalmistuste ja ürituse enda toimumise ajal mitu päeva St. Wendredas viibimist ka seda, et ta *ei ole* Mallowan Hallis ega pea seega suhtlema ülemteenri härra Dobbles'iga.

„Väga hea,“ vastas härra Chesterton, kui oli laua poole vaadanud. Kuuekümnendale eluaastale läheneval populaarsete isa Browni lugude autoril olid paksud tumedad juuksed ja ta kandis harjumuspäraselt näpitsprille. Ta oli kogukas, imposantne mees, kelle tume riietus tema käsutavat loomust üksnes rõhutas. „Kui palju edasipüüdlikke kirjanikke siia tulemas on?“

„Neid, kes on registreerunud ja muidugi ka maksnud, on viisteist,“ vastas Agatha. „Nad kõik ei ole Listleigh'st. Mõned

tulevad suisa Walesist. “Ta oli ära öelnud kohaliku klubi palvest olla ise patroon, sest oli üsna pelglik ja eelistas mitte rääkida avalikkuse ega isegi väikeste seltskondade ees, kui ta neid inimesi just hästi ei tundnud. Ainuuksi üritusest osavõtmine oli tema jaoks tohutu otsus, sest Agathale ei meeldinud avalikkus ja ajakirjandus – aga ta ei saanud keelduda, kuna see siin oli tõeliselt oluline kohalik ettevõtmine.

Ürituse planeerimises ja elluviimises osalemine andis Phyllidale võimaluse oma eraklikku sõbrannat üldsuse pilgu alt nii palju kui võimalik eemal hoida; ainuke avalik üritus oli järgmise päeva raamatu-laat ja peaauhinna võitja väljakuulutamine.

„Ma usun, et te kõik saite hindamiseks nende lühijuttude koopiad – jutte esitati ainult kümme?“ küsis Agatha oma kolleegidelt.

„Jah, tõesti,“ vastas preili Sayers. „Ma sain oma paki kaks nädalat tagasi, mis andis mulle rohkesti võimalust neid lugeda – ehkki pidin viimase lõpetama rongis siia sõites.“ Dorothy Sayers oli suur valjuhäälna naine, kellel oli tavaks kanda pikki musti kleite, mis tema ümber õõtsusid. Tema tumedad juuksed oli lõigatud lühikeseks stiilis, mida nimetati Etoni poisipeaks ja mis andis talle meheliku välimuse hoolimata tema õhulisest riietusest. „Mõned neist olid tegelikult üsna head.“

„Täpselt. Ma arvasin ise ka nii. Võib meile kirjastusäris konkurente tekitada,“ ütles härra Chesterton naeru pugistades.

Vaadates Ginnyt vaase täitmas ja Mollyt laudlinadega lõpetamas, Phyllida lihtsalt pidi kuulama. Ta lootis, et tabab mingisuguse vihje selle kohta, kes võiks olla auhinnasaaja.

„Kõikide pingeread on alates selle nädala esmaspäevast olnud isa Tooley käes,“ ütles Agatha. „Nii et mitte keegi ei saa meid süüdistada mingisuguse lubamatu mõjutuse alla langemises, kui kord kirjanikega suhtlema hakkame.“ Ta naeratas.

„Täpselt,“ vastas härra Chesterton. „Arvet pidav püha mees on väljaspool kahtlust.“

„Kas sa oled oma lemmiku suhtes otsustanud?“ küsis preili Sayers.

„Ojaa,“ vastas Agatha. „Oli üks lugu, mis mulle eriti silma hakkas. Minu arvates oli see üsna lõbustav ja ka nutikas. Aga oli veel mitu suurepärasemat tööd. Peaks olema üpris huvitav näha, millised meie kõigi eelistused on.“

Enne, kui Phyllida sai mingisugusegi vihje selle kohta, millise looga tegemist on, pidi ta kuuldekaugusest eemalduma, kuna Myrtle oli avastanud just äsja paigale asetatud laudlina õõtsuva nurga.

„Jäta see rahule, sa väike sõnakuulmatu, ärritav, karvane, vastik olevus,“ ütles Phyllida, lähemale sammudes, et sellele rumalusele lõpp teha. „Härra Bradford, kas te eemaldaksite selle tüütuse *otsekohe*.“

Autojuht, paistmata vähimalgi määral piinlikkust tundvat, haaras kirju eluka sülle. Kui Myrtle hakkas tema nägu lakkuma – mida võis pidada kiindumuse väljendamiseks –, märkas Phyllida tahtmatult, et eluka tihedad lokid olid tema peremehe tõrksast juuksepehmakast eristamatud. *Kaks ühesugust*, mõtles ta ärritunult. *Mõlemal puudub mistahes väärikus või austus*.

„Hea küll siis, proua Bright,“ ütles Bradford. Tema kõrgi, mõõgaterakujulise nina selg läikis kohalt, kust koer oli teda lakkunud. Phyllida surus judina maha. „Me siis lahkume. Mis kell me tagasi tuleme, et teid mõisa viia?“

Phyllida lootis salamisi, et Mallowanid kas palkavad veel ühe autojuhi või siis Bradford lahkub – ja võtab oma koera kaasa – rohelisematele karjamaadele või õlisematesse garaazidesse. See, et ta pidi selle mehega koos Daimleris sõitma iga kord, kui tahtis minna linna või mujale, oli peaaegu sama raske kui härra Dobbles'iga tegelemine.

Kuid ta oli kõigest hoolimata läbi ja lõhki professionaal ning aastate jooksul õppinud, et suudab toime tulla igapähega – ükskõik kui ärritav või sardooniline too ka olla võib –, kuni see inimene oma tööd teeb. Ja kahjuks oli Bradford oma töös rohkem kui tasemel.

„Ma sooviksin, et mind kell kolm peale võetakse, ja siis on mul vaja poole kuueks siia tagasi tulla, et näha lõplikke ettevalmistusi kokteilipeoks, kui tohib paluda, härra Bradford.“

Mees vaatas teda üle ähkiva kutsika pea. Looma pisike roosa keel rippus suu kõrvvalt välja nagu lahti rullunud pael. „Selge siis. Myrtle ja mina oleme veidi enne kolme kohal, et teid siit peale võtta.“ Ta muigas häbematumt, ilmselgelt teades, kui väga Phyllida jälestas mõtet, et peab koos selle lakkuva tütusega autos lõksus olema.

„Tänan, härra Bradford.“

Vali mütsatus, millele järgnes kurjakuulutav raksatus, pani Phyllida edasisest autojuhiga teravmeelitsemisest järsult eemale pöörduma.

Üks laudadest oli kuidagi ümber kukkunud. Lilled, vesi ja purunenud vaas olid põrandal laiali.

Oli hea, et Phyllidal oli tagavara ... igast asjast.

„Ma olen nende kõigiga kohtumise pärast nii närvis!“ ütles Digby Billdop. „Kõikide nende kuulsate kirjanikega!“

Ta oli St. Thurstoni anglikaani kiriku vikaar. Tema kogudus asus teisel pool külaplatsi St. Wendredast, Lisleigh' katoliku kirikust, mis oli tema eksistentsi kirstunaelaks, kuna nad võistlesid koguduseliikmete pärast.

Ta oli endiselt pahane, et St. Wendreda oli endale saanud au olla valitud Mõrvapeo asukohaks tema enda St. Thurstoni asemel, millel ei juhtunud sobivalt olema halvas seisus katusega orbudekodu.

Justkui see oleks pidanud mingi näitaja olema.

Mõlemale kirikuaiale andsid varju paljud vahtrad ja tammed ning kummagi juurde kuulusid värvirohked iluaiad ning vastavalt kas vikaari või preestri elupaik. Digby tunnistas vastumeelselt, et ehkki St. Thurstoni kirikuaed oli suurem, oli St. Wendredal tõesti kenam muru, sest seda ääristas väike jõgi, mis läbi küla jooksis. Homme on see ala täidetud telkide ja festivalil osalejatega.

„Olen kindel, et see tuleb palju vähem kurnav, kui sa ette kujutad,“ sõnas Harvey Dobbie, Mallowan Halli ülemteener. „Nende kõigiga kohtumine.“

Nad istusid kiriklas sama laua ääres, millel nad oma igapäevast malet mängisid. Dobbles oli sel hommikul tõusnud ebatavaliselt vara ja lipsanud eemale oma kohustustest Mallowan Hallis, et sõpra enne Mõrvapeo lõunat julgustada – ja hoolitseda selle eest, et vikaar viimasel hetkel ei taganeks minemisest. Digby oli aldis ärevusele ja tal olid tundlikud närvid, aga Dobbles'i arvates oli vikaar andekas kirjanik ja ka vääriline malepartner.

Digby pani oma tõntsakad sõrmed enda ees laual vaheliti, justkui tahtes neid värisemast hoida. „Eriti härra Chestertoniga kohtumine paneb mul sees kõik üsna keerama, sest ta on lihtsalt ... aga sa tead, et ta on minu *iidol*. Oh heldus ... mis siis, kui neist mitte kellelegi mu lugu ei meeldinud?“

Dobbles raputas pead. „Kindlasti mitte, Digs,“ ütles ta. „Ma olen sinu lugusid lugenud ja need on ülimalt avaldamiskõlblikud. No kuule – ja ära korda muud –, minu arvates on sinu isa Veritas palju mõjuvam kui härra Chestertoni isa Brown. Ta läheb selle vihmarajuga pisut liiale, see härra Chesterton siis, ja „väike“ isa Brown – nagu ta seda meest jätkuvalt kirjeldab – on minu maitse jaoks liiga tudisev. Jätab vaimulikkonnast halva maine, kui ta nii räsitud ja tühja pilguga on.“

„Kas sa tõesti arvad nii?“ vastas vikaar, pilk lootusrikas.

„Päris kindlasti.“ Dobbles naeratas talle soojalt – ja see oli miski, mida ei saa kunagi näha mitte keegi Mallowan Halli töötajatest. „Kas ma mitte ei nõua alati sinu uute lehekülgede lugemist kohe, kui saabun, isegi enne õhtusööki? Isa Veritasest on saanud minu lemmikdetektiiv ... pärast *monsieur* Poirot'd muidugi.“

„Oh, aitäh, et nii ütled,“ vastas Digby käsi veelgi kõvemini kokku surudes. Tema silmad sädelesid ehedast tundest. „See on tõeline kompliment, sest *monsieur* Poirot on lihtsalt ... noh, *parfait** – nagu ta ise ütleks – just nagu ka madam Christie.“ Ta kõkutas pisut naerda, ja siis hääbus see ohkeks. „Ma tean, et kõlan kindlasti

---

* Täiuslik (pr).

tobedalt, aga Alastair Whittlesby norib mu lugudes alati iga pisikese detaili kallal, ja mõnikord ma lihtsalt paratamatult soovin, et *temal* ideed otsa saaksid või et ta sõnad kokku kuivaksid, või ... või et tema leheküljed kogemata tulle kukuksid ja häviksid. Või ... või et *midagi* juhtuks temaga. Ehkki see ei ole minust väga kristlaslik,“ lisas ta kahetsevalt.

„Alastair Whittlesby on täielik tolvand, ja *minul* ei ole vähimaidki süümeepiinu soovi pärast, et tema paberid häviksid leekides ... või veelgi hullemat,“ ütles Dobble kindlalt, sest seda, et Digby oli pärast Lisleigh' Mõrvaklubi kokkusaamist pisaratele lähedal olnud, oli ette tulnud rohkem kui ühe korra. Härra Whittlesby valitses grupi presidendina ja oli enda arvates krimikirjanduse alles avastamata Shakespeare. „Selle põhjal, mida tema ülemteener mulle räägib, ei ole see mees kodus viisakam, kui ta seda kirjanike klubi kokkusaamistel on. Drewson väidab, et tülid tema ja ta venna vahel on parajad vaatamisväärsused.“

Alastair Whittlesby oli pealetükkiv, iseteadlik ning tihtilugu jäme ja õel. Aga ta oli külas ainus advokaat ning tema isal oli olnud parunitiitel ja pisut raha, nii et see mees pidas end kõrgemaks enamikust inimestest, kellega kohtus, ehkki teda ennast peeti vaevu härrasmeheks.

„Isegi kolmapäeval, kui me olime kõik tema majas teed ja kookeile joomas, oli ta lihtsalt talumatu. Ta on täiesti veendunud, et võidab lugude võistluse ja kirjastamislepingu – olen kindel, et sellepärast ta meid kõiki sinna kutsuski. Et ette kahjurõõmu tunda,“ ütles Digby.

„Kas kõik olid seal?“ küsis Dobble. Tema tähelepanu libises – mitte esimest korda – kapil olevale koogile, ja tal oli üpris kahju, et ta sõber ei olnud seda veel lahti lõiganud. Tükike sellest, mis iganes see oli – külluslik valge hõrgutis –, oleks olnud suurepärase paariline teele, mida ta rüübanud oli. Digby majapidajanna oli muljetavaldav pagar – aga Dobble'il ei tuleks iial isegi mõttesse tunnistada seda proua Puffley kuuldes, kes valitses kööki Mallowan Hallis.

„Kõik mõrvaklubi liikmed olid seal,“ vastas vikaar, kes näis olevat täielikus teadmatuses Dobble'i huvist varahommikuse magustoidu vastu. „Koguni preili Crowley, kes keeldus puudutamast isegi klaasikest šerrit.“ Digby ohkas. „Kui Whittlesby tõesti auhinna võidab, pean ma ehk klubist lahkuma. Ta oleks siis täiesti väljakannatamatu! Ma lihtsalt soovin, et temaga *juhtuks* midagi, et ... et ta jalust ära saada.“

„Pea nüüd hoogu, Digs, ärme valest otsast alusta. Sul on sama hea võimalus võita nagu kõigil teistel – kui välja arvata Vera Rollingbroke.“

Nad pugistasid naerda ja Dobble tundis kergendust, et ta sõber näis pisut lõdvestuvat. Ta lootis väga, et Digby võidab, aga lausa meeleheitlikult seda, et Alastair Whittlesby *ei* võida. Isegi kui Digby asemel võidaks doktor Bhatt, oleks see palju parem – ehkki sel juhul tuleb Dobble'il taluda proua Brighti vaevu hoomatavat, kuid ennastäis rahulolu.

Dobble heitis pilgu kellale ja nägi võpatades, et tal on viimane aeg häärberisse naasta, kontrollimaks, et hommikusöök on ära koristatud ning käivad ettevalmistused teejoomise ja õhtusöögi ajaks. Viimaste päevade jooksul, Mõrvapeo jaoks tehtavate ettevalmistuste ajal, oli majas ebaharilikult vaikne olnud. Seda peamiselt proua Brighti pika äraoleku tõttu. Ta oli viinud oma häbematuult erksad juuksed ja õiglase temperamendi St. Wendredasse – koos mõnede oma töötajatega – ja see oli jätnud Dobble'i tegelikult üsna raskesse olukorda: toidukordi ja teed pidi ikka õigel ajal tulemas hoidma. Aga seda ebamugavust oli tasakaalustanud tõsiasi, et proua Brighti *ei olnud* õnneks regulaarselt häärberis *kohal* olnud.

„Ma hakkan siis parem minema, Digs,“ ütles Dobble, vaadates püsti tõustes veelkord kahetsevalt koogi poole. „Proua Bright on majapidamise viimasel ajal üsna hätta jätnud, ja ei ole kedagi teist peale minu, kes võiks selle korda seada.“

„Noh, see ei ole temast väga kena, mis?“ ütles Digby samuti püsti tõustes.

„Mitte vähimalgi määral,“ vastas Dobble kaabut pähe sättides. „Aga see annab mulle võimaluse veenduda, et teenijannad teevad oma tööd *minu* standardite järgi. Igal pool on lihtsalt nii palju *sitse* ja *satse*, et ma olen kasutanud võimalust selle esindatust vähendada.“ Ja ta oli hoolitsenud selle eest, et need proua Brighti paganama kassid ei olnud naise elutoast vurrugi välja pistnud. Nende pahane kräunumine ukse juures oli tema näole naeratuse toonud.

„Ma tõesti tean, kui asendamatu proua Bright Mallowan Hallis on,“ ütles Digby tõsiselt. „Ta on täitsa ime, kas pole? Nii tark ja hästi riides, ja ka väga viisakas, kuigi ehk pisut heidutav. See on kindlasti väga raske, kui ta sel nädalavahetusel nii palju ära on.“

Dobble tõmbus pisut kangeks. „„Ime“ on nüüd küll vaevalt see sõna, mida ma selle naise kirjeldamiseks kasutaksin, Digby. Ta on ... noh, ta on oma positsioonil pisut rohkem kui adekvaatne – ja ma, muide, ei suuda mõista, kuidas ta selle koha endale sai, sest ta ei olnud kindlasti kunagi varem majapidamistes töötanud, kuni proua Agatha ta kohale tõi.“

„Oh!“ vastas Digby vandeseltslasliku naeratusega. „Ma ei teadnud, et sa oled lõpuks selle info välja nuuskinud! Mida ta siis *tegi* enne seda, kui Mallowanide juurde tööle tuli? Ma olen lihtsalt uudishimusse *suremas* olnud.“

Dobble'i meeleolu läks veelgi hapumaks. „Noh, ma ei ole tegelikult täiesti kindel, et proua Bright ei ole varem majapidamistes töötanud. See naine on oma mineviku suhtes erakordselt napsõnaline. Ma ei tea temast eriti midagi peale selle, et ta tundis proua Agathat sõja ajal ja näib, et ta oli eesliinil rindeõde. Ja mis iganes juhtus tema abikaasaga on samuti mõistatus. Ma ei tea muud kui seda, et härra Bright võib ühel päeval Mallowan Halli saabuda ja meid kõiki une pealt tappa!“

„Oh.“ Vikaari silmad läksid ümmarguste prillide taga suureks. „Nii et sa siis saidki teada, et ta oli abielus?“

„Noh, mitte täpselt,“ oli Dobble sunnitud tunnistama. Miks *peab* Digby nii huvitatud olema? Kas ta ei saa lihtsalt lasta tal

küsimusi esitamata toriseda? „Ja kui päris aus olla, pole ma kindel, kes üldse temasuguse naisega abielluks – nii et võib-olla ta lõppude lõpuks *ei ole* kunagi abielus olnud. Tema mineviku kohta ei ole absoluutselt mitte midagi teada. Phyllida Brighti puhul on probleemiks see, et ta lihtsalt *ei* sobi majapidajanna olema.“

„Tõepoolest. Vähemalt saad sa nüüd asjad korralikult tehtud, kui ta teelt eest ära on,“ vastas Digby rahustavalt.

„Taevale tänu selle eest,“ vastas Dobble. „Ehkki ta on muidugi kõik oma paremad teenijannad endaga St. Wendredasse kaasa võtnud ja jätnud kehvemad koos mõnede lisatöötajatega mulle hakkama saamiseks – ja sa ju tead, et *teenijannade* juhendamine lihtsalt ei ole ülemteenri töö!“ Dobble kortsutas kulmu. Oli tal olnud meeles rääkida uutele teenijannadele elutoa siibrist?

„Võib-olla saaks üks lakeidest sinu eest teenijannasid juhendada?“ küsis Digby teda käsivarrele patsutades.

Dobble ohkas ja raputas pead. „Ja sellepärast oledki sina vikaar, Diggy, ja sul pole peale ühe vana päevase passija teisi teenijaid, kellest rääkida,“ ütles ta. „Mitte keegi ei pane lakeisid teenijannasid juhendama, kui ta just üheksa kuud hiljem pisikeste jalgade padinat ei taha.“

Pärast kiiret pilku, veendumaks, et keegi ei ole kiriklast mööda kõndimas, kummardus Dobble, et Digbyt kiiresti suudelda. „See on tänase vedamise heaks,“ ütles ta ja lipsas siis uksest välja.